

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Csirkekeltetés idején.

Ha a kotló költeni kezd, a kikelt csirkéket csak addig hagyjuk alatta, amig megszáradnak s azután kiszedjük alóla és egy

hogy a porfürdőben jól megfürödjék. Majd tengerivel megetetjük s friss vízzel megitatjuk. Amig a kotló az udvaron van, a fészket

puha ronggyal bélelt szakítóba rakjuk, amit egy durvább szövésű ruhával takarunk be és meleg helyre téve, benne hagyjuk a költés végéig. Ha vége a költésnek, a kotlót kitesszük, — de nem dobjuk — az udvarra,

megrázogatjuk, hogy a tojánhéj darabkák lecsusszanak a költő-láda-kosár fenekére s a csirkéket visszarakjuk a költő helyre, hol a beengedett kotló hamarosan maga alá szedi őket.

Az első nap semmit sem adunk a csirkéknek. Ennek elteltével leszállítjuk a költőhelyről és keményre főtt, apróra vágott tojást adunk elibök. Ez legyen a táplálékuk az első nap. Sohase főzzünk meg romlott, rossz tojást, mert az még főve is annyira mérgező hatása, hogy attól nemcsak a csirkék, de az ember is elpusztulna. Közben, már az első nap lehet adni, apróra vágott hagymaszárat, vagy ha ez még nem volna, hagymát, csalánt.

A második nap már adhatunk köleskását, de csak olyat, amit házilag készítettünk, mert a boltból vásárolt ki van készítve s a csirkék hasmenést kapva, elpusztulnak tőle. Ha köles nincs, úgy pótolhatjuk apró kukoricadarával, ami szintén jó, de búzadarával is, ami még jobb. A darát lehet etetni szárazon is, de lehet forró vízben áztatva is. Egyszerre azonban csak annyit áztassunk (hamar erjed), amennyit megesznek a csirkék. Az ételt ne dobjuk a földre, de egy-ujjnyi magas oldallal bíró, 10—15 cm. széles, 25—35 cm. hosszú deszka etetőbe. Így nem megy annyi kárba. Közbe apróra vágott hagymaszárat, csalánt s ha már van, lucernát, füvet, általában ehető zöldet adjunk állatkáinknak. Tehetünk elibök kettébevágott, nagyobb krumplit, répát, amit szintén örömmel fogyasztanak. Így etethetjük tizennégy napos korukig. Naponta 6—7-szer adjunk enni, de inkább kevesebbet, semmint ott-hagyják.

Tizennégy nap után, már aprószemű búzát, árpadarát, áztatott kenyérhéját, — nem kenyeret, — főtt burgonyát, olajospogácsát adhatunk csirkéinknek. A főtt burgonyát összekeverjük porrátört, átszitált tojáshéjjal s meghintjük kevéske sóval, paprikával s így adjuk napjában kétszer. Akinek módjában van, adhat közben friss tehénturót, mert ezzel gyors fejlődést és sulyszaporodást érhetünk el, ha korai, piaci árut akarnánk előállítani. A zöld eleségről itt se feledkezzünk meg. Így etethetjük három hónapos korukig. Azután úgy, mint a tyukokat.

A kis csirkéknek 48 óra után, állandóan tiszta, friss ivóvizük legyen egy olyan edényben, melyet a kotló fel nem boríthat, de a csirkék fölérik. Az edényt napjában, többször mossuk tisztára. Tejet is itathatunk közbe-közbe, de ezt csak azoknak ajánlom, kik nagyon-nagyon tisztán tudják tartani a tejítő-edényt.

Ha a költő helyről leszállítjuk a csirkét, abból a szalmát elégetjük s a ládát-kosarat kimeszelve tesszük el. A leszállított csirkék alá vastag papírt, zsákdarabot, gyékényfonatot, deszkát teszünk, nehogy a kopasz földön köszvényt kapjanak, mint ezidén sok helyen megtörtént a korai keltetéseknel.

Mint magunk és más állataink körül, itt is tartsunk nagy tisztaságot mindenben s akkor nem fognak csak felerészben felnőni keltetett csirkéink.

Bene András.

A puszták fiai.

A Budapesten rendezett mezőgazdasági kiállításnak legérdekesebb eseményei a lovas mutatóványok voltak. Fogat-versenyeket, lovaglásokat, akadály-ugrásokat mutattak be a kiállítás látogatóinak. A legnagyobb tetszést a csikósok mutatóványai okozták, amelyek során a pusztai ménesek élete bontakozott ki a nézők előtt.

Milyen hatást váltott ki Roosevelt békeszózata?

A háborus feszültség legizgalmasabb óráiban szólalt meg Roosevelt, az Egyesült-Államok elnöke. Először békeszózatot intézett a világhoz, amelyben felszólította a világ népeit arra, hogy a vitás kérdéseket barátságos tárgyalások útján oldják meg. Kijelentette, hogy az Egyesült-Államokból érkező felhívás nem a gyengeség jele, mert ha arról van szó, hogy Amerika függetlenségét megvédje, az amerikai államok könnyen kaszárnnyákká is átalakulhatnak. Tehát Roosevelt az egyik kezében a béke olajágát mutatta fel, ugyanakkor a másikkal kardját csörtette meg. Alig hangzott el Roosevelt békeszózata, röviden utána a tengelyhatalmak két vezéréhez, Hitler kancellárhoz és Mussolini miniszterelnökhöz az Egyesült-Államok elnöke hosszú táviratot is intézett, amelyben felszólította őket a béke biztosítására s ennek ellenében a tengelyhatalmak részére gazdasági előnyöket helyezett kilátásba. Felszólításában hangsúlyozta, hogy meg kell menteni a világot a fenyegető katasztrófától. Három európai és egy afrikai ország már megérte függetlenségének a halálát és makacsul tartják magukat azok a hírek, — üzenté Roosevelt, — melyek szerint más államok ellen is erőszakos cselekmények vannak kilátásba helyezve. Hangsúlyozta, hogy a nemzetközi életben felmerült vitás kérdéseket meg lehet a zöldasztal mellett is oldani, csak arra van szükség, hogy mindegyik fél jóhiszeműen kezdje meg a tanácskozásokat. Felszólítása végén lizéves békét ajánl fel, amelynek értelmében Németország és Olaszország és a világ többi hatalmai a fenyegetett államok függetlenségét biztosítanák.

Az amerikai üzenet a villamosszikkra szédítő sebességével szállt át az Újvilágból Európába s mindenütt nagy feltűnést keltett. Az amerikai, angol és a francia lapok, általában a demokrata államok sajtója nagy örömmel fogadta Roosevelt felhívását s azt úgy méltatta, mint a világbéke megmentésének biztos zálogát. Roosevelt felhívása azonban Németországban épen ellenkező hatást váltott ki. A német lapok a legridegebb hangon foglalkoznak az amerikai üzenettel s fogaadatan prókátornak nevezik Rooseveltet. Következtesen hangoztatják, hogy ők háborut nem akarnak s Anglia készítette elő a tengelyhatalmakkal szemben a bekerítés politikáját. Mindaddig, amíg Anglia és általában a demokrata államok be akarják keríteni Németországot és Olaszországot, nem hajlandók felelősséget vállalni a történeendő eseménye-

kért. A német lapok szerint Roosevelt felhívása nem más, mint politikai csselfogás. Előbb a demokrata államok háborus feszültséget teremtettek, — írják a német lapok — s azután jön Anglia és Amerika, hogy békét teremtsen. Az olasz lapok is meglehetősen hüvösen foglalkoztak Roosevelt felhívásával, tehát az amerikai üzenet a háborus feszültséget nem oldotta fel.

Albánia megszállásával a Földközi tenger s a parti államok helyzete előtérbe ugrott. Ki legyen az ur jövőben a Földközi tengeren? — merült fel az égető kérdés. Erre angol és francia hajóegységek a Földközi tengerre indultak, ugyanakkor felsorakoztak az olasz és a német hadihajók is. A szembenálló nagyhatalmak flottatüntetése nagy veszélyeket rejteget magában. Anglia és Franciaország attól fél, hogy Olaszország hatalmi sugárzása a Földközi tengeren el fogja homályosítani régi befolyásukat. Chamberlain angol miniszterelnök és Daladier francia miniszterelnök, midőn veszélyeztetettnek látták Földközi tengeri befolyásukat, közös nyilatkozatot tettek, amelynek értelmében a demokrata államok még a háborútól sem riadnak vissza, ha Olaszország és Németország Gibraltár környékén és Tuniszban újabb követelésekkel lépnek fel.

Mindenesetre Roosevelt távirata a háborus feszültség forrpontján repült át Amerikából Európába, de egyelőre nem váltotta ki a tengelyhatalmak vezetőinél azt a hatást, amit attól a világ közvéleménye várt. Azonban így sem valószínű, hogy a sorsdöntő órákban Hitler és Mussolini is engedni fog a az összes érdekelt hatalmak bevonásával egy új békekonferenciát hívni össze, amelyen a függő kérdéseket megoldják s a békét hosszú időre biztosítják. Minden attól függ, hogy Hitler és Mussolini olyan újabb követelésekkel lépnek-e fel, amelyeket a demokrata államok nem akarnak teljesíteni. Anglia addig is tovább csinálja a bekerítési politikát és érdekkörébe vonja mindazokat az államokat, amelyeknek a függetlenségét a tengelyhatalmak veszélyeztetik. Ha ez a politika sikerrel jár, akkor valószínűnek látszik, hogy a tengelyhatalmak is mérsékeltebb útra térnek s nem támasztanak olyan újabb követeléseket, vagy nem fordulnak olyan lépésekhez, amelyek a világbékét felborítanák. A Roosevelt beszédét kíséző sajtóhangokból még semmi biztosat nem lehet megállapítani. Talán, ha Hitler és Mussolini megadják a választ, akkor jobban kitesztul a láthatár.

• Külföld •

Nagyjelentőségű állásfoglalás. Az angol és francia kormányok részletesen foglalkoztak az albániai események által teremtett új európai helyzettel. Mind Franciaország mind Anglia határozottan állást foglaltak ebben a kérdésben Chamberlain angol miniszterelnök és Daladier francia miniszterelnök kijelentették, hogy Anglia és Franciaország teljes erejükkel segítségére lesznek Lengyelországnak, Romániának és Görögországnak, hogyha ezeknek az államoknak a függetlenségét valamilyen támadás fenyegetné.

Magyarország tiszteletben tartja Románia határait! Csáky István gróf, magyar külügyminiszter a magyar parlament külügyi bizottságában beszámolt a külpolitikai helyzetről. Kifejtette, hogy Magyarország milyen indokok következtében lépett ki a Nemzetek Szövetségéből. Beszédének végén a magyar-román viszony jelenlegi állapotát vázolta. Rámutatott a magyar külügyminiszter arra, hogy a magyar kormányának nehéz a helyzete Romániával szemben, mert Románia mindent elkövet arra, hogy elhitesse a világgal: oka van Magyarországról ellenséges szándékot feltételezni, holott Románia tudatában van annak, hogy Magyarország Románia határait tiszteletben kívánja tartani.

— Biztosíthatom a román kormányt — mondotta, hogy érzékenységre tekintettel leszünk, mindaddig, amíg ő is tekintettel lesz a milliós magyar kisebbség érdekeire. A magyar kormány változatlanul

fenntartja azt a régi javaslatát, hogy Románia kössön Magyarországgal kisebbségi egyezményt, úgy, amint azt más államok is már megtették. Ez lényegesen enyhítené a két állam viszonyát.

Perszonálunió Olaszország és Albánia között. Az albán nemzetgyűlés határozata szerint a régi alkotmány megszűnt és Albánia Olaszországgal perszonálunió formájában egyesül. A világháború előtt Magyarország és Ausztria között volt hasonló államjogi viszony. Viktor Emánuel albán királlyá való koronázása még a hónap folyamán megtörténik Tiranában. Egyébként Albániában a harcok teljesen megszűntek. Az albán katonaság mindenütt letette a fegyvert. Albánia visszanyerte békés képét. Zogu király és felesége jelenleg Görögországban tartózkodnak, valószínű azonban, hogy rövidesen Törökországba vagy Egyiptomba utaznak.

Magyarország kilépett a Népszövetségből. Gróf Csáky István, Magyarország külügyminisztere táviratot intézett a Népszövetség főtitkári hivatalához. A magyar külügyminiszter a táviratban a népszövetségi alapokmány intézkedéseire való hivatkozással bejelenti, hogy Magyarország kilép a Nemzetek Szövetségéből. A magyar külügyminiszter táviratával egyidejűleg közölte, hogy a magyar kormány az állandó nemzetközi döntőbíró, továbbá a nemzetközi munkaügyi hivatal munkájában ezután is részt óhajt venni. Magyarország elhatározása a külpolitikai erőátcsoportosulásának és alakulásának természetes következménye volt.

Bethlen István husvéti cikke. Gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök a Pesti Napló husvétii számában cikket írt a Dunamedence államainak helyzetéről. Kifejti, hogy az összes kérdések megértek a megoldásra. A nagyhatalmak egy konferencián igazságosan megoldhatnák a függőben lévő ügyeket és elsimíthatnák az elmentéteket. Bethlen István külön kitér Románia és Magyarország viszonyának rendezésére. Bethlen István szerint erre az idő jelenleg rendkívül alkalmas. Cikkét azzal fejezte be, hogy bár az összes hatalmak fegyverkeznek, valószínűleg mégsem lesz háború, mert egyetlen ország sem vállalhatja a feldősséget azért a kockázatért, amit egy háború megindítása jelentene.

Letartóztatták a szlovákiai Magyar Párt vezetőit. A szlovák hatóságok a szlovákiai Magyar Párt több vezető tagját letartóztatták. A letartóztatotakat az ilvai börtönbe szállították.

Tárgyalások folynak Németország és Lengyelország között. A német-lengyel ellentétben különösebb események nem történtek. Berlinben derülatoan ítélik meg a helyzetet. Hír szerint Németország és Lengyelország között tárgyalások folynak, hogy a vitás kérdéseket békés uton rendezzék.

Hollandia is felkészült a háborúra. A holland kormány körütekintő óvó rendszabályokat tett arra az esetre, hogyha Hollandiát valamilyen részről támadás érne. Intézkedés történt, hogy veszély esetén nyíssák meg a Hollandiát készülő vízevezető csatornák zsilipeit. Ilyen módon Hollandia területének egyharmad-

dát vízzel tudják elárasztani. Az elárasztás megtörténte után Hollandia fontosabb városait, Hágát, Amsterdamot és Rotterdamot csaknem teljesen viz venné körül.

Jugoszlávia állásfoglalása. Genfi jelentés szerint a kialakuló európai helyzet egyik legfontosabb pontjának Genfben a jugoszláv kérdést tartják. Jugoszlávia előre tudott Olaszország albániai terveiről s teljes tartózkodást tanúsít egyelőre a világhelyzet alakulásával kapcsolatban, valószínű azonban, hogy a szerb-horvát tárgyalások után Jugoszlávia már új államszerkezet formájában szól bele a diplomáciai tárgyalásokba. Genfben biztosra veszik, hogy a jugoszláviai belső helyzet rendezése után Belgrád feladja eddigi magatartását és határozottan dönteni fog valamilyen irányban.

Katonai kiképzésben részesülnek a németek az arabokat. Németország Jénen arab állam fővárosában katonai akadémiát létesített az arabok részére. A katonai akadémiában 120 arab növendéket részesítenek magasabb katonai oktatásban. A növendékek megtanulják a légháritást, a tankvezetést és a

katonai repülést. A nyugati hatalmak idegességgel nézik a németek tevékenységét, mert a német katonai kiképzők teljes szabadságot élveznek Jébenben, ezzel szemben a többi állampolgárokat állandóan szigorú felügyelet alatt tartják.

Magyar államférfiak utazása. Gr. Teleki Pál, magyar miniszterelnök és Csáky István gróf, külügyminiszter Rómába, majd Berlinbe utaztak. A magyar államférfiak utazásával kapcsolatban a külföldi újságok megállapítják, hogy ez újabb jel amellet, hogy Magyarország kitar a Berlin—Róma tengely politikája mellett.

Anglia válaszol Albánia elfoglalására. Mint lapunk előző számában közöltük, Albániának Olaszország által történt elfoglalása meglepte a nyugati hatalmakat. Olaszország több irányban és több módon kifejezte, hogy Olaszország nem kíván Albánián kívül más területeket is elfoglalni. Anglia azonban a Földközi tengeren óvatossági rendszabályokat léptetett életbe. Nagy tengeri had-

erőt vezényelt Korfu szigét közelébe, amely közvetlenül Albánia déli partvidéke mellett fekszik. Hír szerint Olaszország és Németország ellenséges tények tekintené, ha valahol az angol csapatok partra lépnének.

Anglia felfegyverzi a kereskedelmi hajóit. Az angol kormány elhatározta, hogy folyó év végéig ezer kereskedelmi hajót szerel fel ágyukkal. Az ágyukat a repülőgépek és tengeralattjárók támadása ellen szerelik fel fegyverekkel. Ezenkívül háboru esetén a felfegyverzett kereskedelmi hajókon csapatokat is tudnak szállítani.

A spanyol háboru mérlege. Spanyolországban összeszámlálták a polgárháboru halálos áldozatait. A kimutatás adatai szerint a spanyol polgárháboruban négyszázezer ember halt meg.

Göbbels Isztambulban járt. Göbbels, német propagandaügyi miniszter Isztambulban járt. A propagandaügyi miniszter látogatása, hír szerint, mágnjellegű volt.

Hivatalos jelentés Gafencu külügyminiszter útjáról.

Gafencu, külügyminiszter törökországi látogatása alkalmából az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

„Törökország és Románia külügyminiszterei, Szeracsoglu és Gafencu felhasználva Isztambulban való találkozásukat, a legutóbbi nemzetközi események tükrében tanulmányozás tárgyává tették országaik közös és szolidaris érdekeit a Balkán-szövetség keretében. A két miniszter egyet ért abban, hogy a Balkán-szövetség békés és határozott politikájának célja megerősíteni a baráti és szövetséges népek biztonságát, valamint függetlenségét, továbbá pedig még szorosabbá tenni kapcsolataikat a szomszéd népekkel a szaloniki egyezmény szellemében. A két külügyminiszter végül egyetért abban is, hogy ezt a politikát határozottan kell folytatni.“

A hivatalos jelentésen kívül Gafencu külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Románia és Törökország között a legteljesebb összhang van. Ezzel kapcsolatban a török külügyminiszter is nagyjelentőségű nyilatkozatot tett:

— A baráti és szövetséges Románia külügyminiszterével igen hasznos megbeszélést folytattunk az országainkat és a Balkánt érdeklő kérdések felől. Ez az eszmecsere újlag bebizonyította, hogy a két ország államférfiai közti nézetközösség e kérdésekben továbbra is teljes összhangban áll. Amikor elválok kollégámtól, Gafencutól, aki alkalmat nyújtott nekem, hogy ismét megállapítsuk ezt az összhangot, teljes meggyőződéssel jelenthetem ki, hogy ez az összhang a jövőben is fenn fog állni.

• Hírek •

Ófelsége Balcicban töltötte a husvétii ünnepeket. A Rador távirati iroda jelentése szerint H. Károly király Ófelsége és Mihály nagyvajda Balcicban töltötték a husvétii ünnepeket. Ismeretes, hogy Mária királynénak Balcic kedvenc tartózkodási helye volt és szívét is ott helyezték el egy templomban.

Hazabocsátják az idősebb korosztályokat. Magyarország romániai követe megjelent a román külügyminisztériumban és hivatalosan is bejelentette, hogy Magyarországnak Romániával szemben nincsen támadó szándéka. A magyar követ bejelentésének hatásaképpen a kormány az idősebb korosztályok tartalékosait hazabocsátja.

A pápa békeszózata. XII. Pius pápa a feltámadás ünnepén a Szent Péter székesegyházban prédikációt tartott. A pápa hangsúlyozta, hogy a béke eszméje a keresztény valláson alapszik. Ezt különösen most szükséges hangsúlyozni, amikor az emberiség ilyen válságon megy át. XII. Pius pápa kifejtette, hogy a világ nagy veszélyben van, mert a népek között hiányzik a megértés. Az adott szó és az egyezmények elveszítették értéküket. Már pedig ezek nélkül őszinte béke nem képzelhető el!

Nagykövetté nevezték ki a bukaresti francia meghatalmazott minisztert. A bukaresti francia követség vezetőjét, aki meghatalmazott miniszteri rangban volt, nagykövetté nevezték ki.

Román küldöttség Hitler kancellár születésnapján. Hitler kancellár 50-ik születése napját nagy fényvel fogják megünnepelni. Az ünnepségen Romániát küldöttség fogja képviselni. A küldöttséget Vajda királyi tanácsos vezeti. A küldöttségben több előkelőség vesz részt, közöttük a Nemzeti újjászületés Frontjának főtitkára és Sidorovici országörparancsnok.

Gafencu külügyminiszter elutazott Berlinbe. Grigore Gafencu, román külügyminiszter több magasrangú tisztviselő társaságában Berlinbe utazott. Elutazása alkalmával a pályaudvaron Călinescu miniszterelnök is megjelent.

Nagy sikkasztás történt a resicai adóhivatalnál. A resicai adóhivatalnál nagy visszaélés nyomára jöttek. A csalásban 13 tisztviselő van belekeveredve. Az állam kára meghaladja a négy millió lejt.

Kiütéses tifusz. A Dnyeszter és Duna-tartományokban kiütéses tifusz lépett fel. A betegség elfojtására megtették a szükséges intézkedéseket. Besszarabia és Moldova állomásain különleges egészségi rendszabályokat fogantatosítottak.

Halálos szerencsétlenség áldozata lett egy ezredes. Gheorghescu tüzérezredes Constancaiban szolgálati revolverét vizsgálgatta. A revolver elsült és a golyó az ezredes fejébe hatolt. Az ezredes a kórházban meghalt.

Fordulat. Nehány hónappal ezelőtt még javában folytak Madridban a keresztény üldözések. A nemzeti hadsereg győzelme végetvetett az áldatlan állapotoknak és legutóbb Madridban egy polgárt súlyosan megbüntettek istenkáromlásért.

Sas támadott meg egy kirándulót. A Brassó melletti Keresztély havason történt az alábbi érdekes eset. Nagy Ákos, brassói fiatalember amint a turistaház felé tartott, egy sást pillantott meg. A fiatalember hógolyóval dobta meg a hatalmas madarat. A madár megtámadta a fiatalembert, aki hegymászóbotjával védekezett a támadás ellen. Nagy küzdelem után sikerült a menedékházhoz jutnia.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Mexikóban. Mexikóban két személyszállító vonat összeütközött. Az összeütközésnek huszonhat halálos és száznál több sebesült áldozata van.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Dr. Schmidt Béla által szerkesztett Magyar Népegészségügyi Szemle áprilisi száma gazdag tartalommal jelent meg. Dr. Hady Antal figyelemreméltó cikkben mutat rá, hogy idejében kell az orvoshoz menni. Dr. Nagy András az élvezeti anyagokról értekezik. Több értékes cikk és apróság teszi változatossá a folyóirat tartalmát. A Magyar Népegészségügyi Szemle megrendelhető Marosvásárhelyen a kiadóhivatalban, Str. Sft. Gheorghie 20. szám alatt.

MAGASTÖRSZŰ RÓZSÁINK, SZŐLOOLTVÁNYAINK
kifogytak.

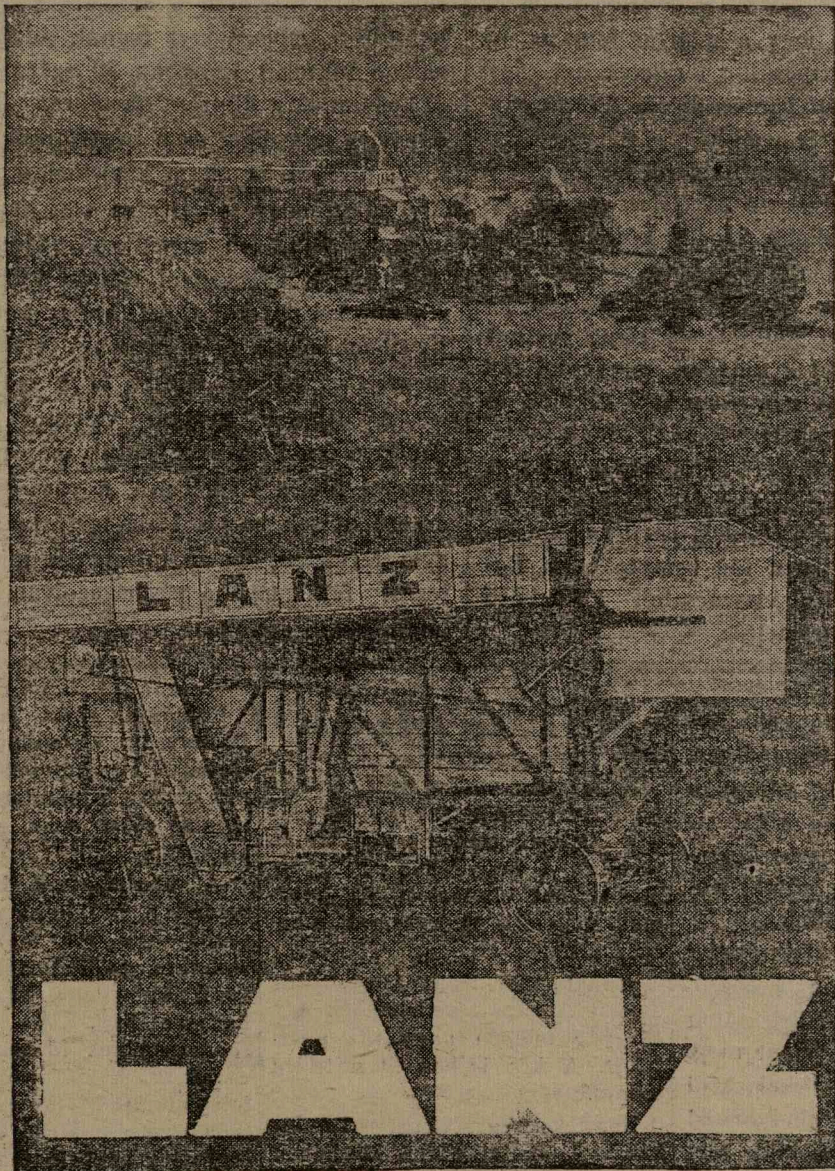
BOKORROZSÁK

a legmodernebb fajokban még elegendő mennyiségben kaphatók. — Minden egyéb árjegyzékünk szerint melyet kívánatra díjtalanul megküldünk.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA. — AIUD. Jud. Alba.

UZINELE LANZ S. A.

BUCUREȘTI, STR. DIM. STURDZA 13, TELEFON 2.09.25.

A Lanz-cséplőgépek N 27 G

mannheimi művek mérnökei állandó tanulmányozása alapján külön az ilteni gabona- és cséplőviszonyokra való tekintettel gyártattak. Lanz Heinrich Mannheim, mint Európa legnagyobb mezőgazdasági gépgyára, rendelkezésre álló nagy eszközökkel gépkonstrukcióit állandóan a technika legújabb fokán tartja. A **Lanz-cséplőgépek** négybeosztásos magasteljesítményű rázóval, két rázótengeyen és elpusztíthatatlan speciális golyós csapágyaikkal kivitelükben és munkateljesítményben, mint mindenütt ismeretes, elsőrangúak.

Lanz minőséget jelent!

Uzinele Lanz szállít: cséplőgépeket, traktorokat, gabonakaszálókat, kévéköőket, fűkaszókat, szénagereblyéket, „Petkus“-vetéstisztítóeszközöket, „Heid“-trieureket. — 12 szakképzett szerelővel és jól berendezett alkatrészraktárakkal az ország minden fontos helyein vevőinknek készségesen rendelkezésére állunk.

Féláron lehet a nemzetközi vásár igazolványával utazni!

Magyar ipari körökben ez évben különösen nagy érdeklődéssel tekintenek az április 28-án megnyíló és május hó 8-ig nyitva álló budapesti nemzetközi vásár elé. Ez a vásár szolgáltatja az első alkalmat arra, hogy a magyar ipar az országhoz ujonnan hozzácsatolt területek hatóságai és kereskedelme előtt bemutathassa átfogó egységes képben egész termelését.

A vásár fokozott jelentőségével indokolják a külföld részéről mutatkozó kivételesen nagy érdeklődést is. Az eddigiek szerint külön nemzeti kiállítással részt kívánnak venni *Jugoszlávia, Olaszország, Albánia, Lengyelország*, de lesz *japán, brazíliai, svájci* kiállítás és részt vesznek egyéni kiállításukkal a magyar gazdasági élet szempontjából fontos *németországi* kikötők és egyes nagyobb városok is.

A magyar gyáripár részéről eddig mintegy 1500 cég jelentette be részvételét. Különösen érdekesnek ígérkezik a *Felvidéki-pavillon*, amelynek keretében első ízben fog bemutatkozni Budapesten az országhoz visszacsatolt különböző területek gazdasági termelése.

A budapesti nemzetközi vásárt látogató község *Magyarországon* ez évben is 50 százalékos utazási kedvezményben fog részesülni. A *román* államvasutak a visszautazásra 50 százalékos jegykedvezményt fognak adni. *Jugoszláviában* mindkét irányban 50 százalékos menetdíjkedvezmény áll rendelkezésre. Kedvezmény adnak a *szlovákiai* és a *németországi* vasutakon kívül további 21 állam közlekedési vállalatai is. Különösen nagy jelentősége van annak, hogy a most már minden menetjegyirodában beszerezhető vásárigazolvánnyal ellátott külföldi közönség minden egyéb feltétel vagy külön szabály figyelembevétele és a magyar vizum előzetes megváltása nélkül lépheti át a magyar határt.

A díjtalan magyar vizumot utólag Budapesten fogják kiszolgáltatni, csupán 2.50 pengő kezelési illeték ellenében. A vásárigazolvánnyal érkező utasok május 18-ig tartózkodhatnak magyar területen. Ez az intézkedés minden korlátozást felfüggeszt a vásárigazolvánnyal érkező látogatókkal szemben.

Sulyos szerencsétlenség történt egy családi ünnepélyen. Colraio, portugáliai városban egy családi ünnepség alkalmával a terem menyezete beszakadt. Kettő meghaltak, huszonötön megsebesültek.

Megjelent a Mezőgazdasági Szemle áprilisi száma. A Mezőgazdasági Szemle áprilisi száma gazdag tartalommal jelent meg. Értékes és hasznos cikkei közül kiemeljük a mumia-búzáról szóló cikket. Érdekes cikk tárgyalja a patkó feltalálásának és elterjedésének kérdését. Általános figyelemre tarthat számot az őszibarack levélfodrosodását tárgyaló cikk. Ezenkívül több apró cikk teszi változatossá a rendkívül hasznos folyóirat tartalmát. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalnál, Kolozsváron, Str. Baron L. Pop 5. sz. alatt. Előfizetési ára egy évre 80 lej.

Rövid hírek

Nagy hegyomlás volt Svájcban. Svájcban a tavaszi olvadások következtében hegyomlás történt. A hegyomlás egy gyermekotthont eltemetett. Öt gyermek meghalt, 11 gyermek megsebesült.

Gyári tűz Budapesten. Budapest Kőbánya kerületében egy sörgyár telepén nagy tűz pusztított. A kár lejben 20 millióra tehető.

Repülőszerencsétlenség Dániában. A dániai Fifi közelében egy repülőgép kényszerleszállást végzett. Telefonvezetékbe ütközött és lezuhant. Három ember meghalt.

Vizi szörny tünt fel egy svájci folyóban. A Rhone folyóban halászok óriáskigyóhoz hasonló szörnyeteket láttak. A halászok elmenekültek a szörny elől.

Nagy árvizek pusztítanak Mezopotámiában. A Tigris és Eufrates folyók a nagy esőzések következtében kiáradtak. Az áradás nagy károkat okozott.

Románia részt fog venni a finnországi olimpián. A román testedző egyesületek szövetségének elnöke kijelentette, hogy Románia részt vesz a Helsinkii olimpián.

A bűnleplező laboratórium csodái. A hatalmas világvárosok rendőrsége ma már a modern technika és tudomány eszközeit veszi igénybe a bűnözés elleni hadjáratában. A nagyvárosok rendőrségének idegenek számára csaknem hozzáférhetetlen bűnleplező laboratóriumairól érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb száma.

Tisztelt Szőlőtermelők!

Felhívjuk az összes szőlőtenyésztők és gyümölcsfatermelők figyelmét arra, hogy a tavaszi ültetésre mérsékelt árak mellett eladásra bocsátunk különböző elsőrendű és egészséges szőlő és gyümölcsfa oltványokat. Kérésre ingyen árjegyzéket küldünk.

Asociațiunea Viticultorilor
„DIOSIGANA“

Diosig, jud. Bihor.

A méhek gondozása akácvirágzásig.

Tavaszi kezdetén a méhek tömeges kirepülést végeznek, hogy a tél folyamán fölgülemlett bélsárt kiürítsék. A kirepülés alkalmával figyeljük meg a méhek viselkedését. Amely családok nigan röpködnek, azoknál minden rendben van, amelyek azonban a röpnílás körül keresgélve ide-oda járnak, anyátlanok. Az ilyeneket anyásításra előjegyezzük s a déli órákban egy szép, meleg napon a családot még egyszer kibontjuk és meggyőződve árvaságáról, anyásítjuk. A kirepülni nem akaró családot megkopogtatással igyekszünk kirepülésre bírni.

Most van az ideje a méh lakások aljdeszkái kitisztításának. A kasokat félretéve, a deszkákat leseperjük és úgy helyezzük újra vissza. A kaptárak aljdeszkáin összegyűlő törmelékot kaparóvassal huzzuk ki. Az Erdélyi kis- és nagykaptár aljdeszkáit kihuzva, egy kézmozdulattal már el is végeztük a tisztogatási munkát. Vizsgáljuk meg minden családnál a kiszedett törmelékot, hogy nincs-e a lehullott méhek között az anya is? Ha a törmelék között ledobott fiasítást is találunk, biztosak lehetünk afelől, hogy az anya rendben van. Az összegyűjtött törmelékot nedobjuk el, hanem rostáljuk át és olvasszuk ki viasznak, az elpusztult méheket pedig ássuk el.

Amint az idő kissé fölmelegedett, még egyszer alaposan átvizsgáljuk a családokat és megfigyeljük, hogy van-e anyaméhe, megindult-e a petezés, van-e élelme, elég népes-e s a lép elég tiszta-e? A kasokat szájukkal fölfelé fordítva, a lépeket kétfelé huzzuk s úgy vizsgáljuk át. Az állókaptárak kereteit kiszedjük addig, míg fias lépét találunk s miután meggyőződünk annak rendes voltáról, a kereteket visszahelyezzük. Az új Erdélyi rakodó kaptárakat felülről bontjuk ki, a fészek közepéből egy keretet kiemelünk, ha az anya rendben van, abban fiasítást fogunk találni. A családok átvizsgálását gyorsan végezzük, nehogy a fiasítás kihüljön. Azután a méhcsalá-

dot újból gondosan betakarjuk, hogy a fiasítást jó melegben tartsuk. Tavasszal a meleg takaróra még nagyobb szükség van mint télen, tehát ne siessünk annak kiszedésével, hanem hagyjuk bent a mézür megnyitásáig.

Előferdul, hogy a család mézkészlete tavasszal megapad, esetleg teljesen elfogy még akkor is, ha ősszel bőven teletük be. E hiány pótlására az első pergetés alkalmával befedett mézes kereteket tartalékolunk, mivel etetésre — legyen az szükség vagy serkentés céljából — ez a legjobb méz. Méheinknek tavasszal nem szabad mézben hiányt szenvedniök, mivel ez a fejlődésre igen káros hatással van, pedig tudjuk, hogy több eredményt érhetünk el egy jó, fejlett családdal, mint öt gyengével. Már említettük, hogy a méhcsaládnak az akác virágzásáig van szüksége bő mézkészletre, mert addig kiadósabb gyűjtésre nem számíthatunk. Téves tehát az a felfogás, hogy amelyik család megérte a tavaszt, már rendben van. Még csak ezután kell a méz, hiszen télen a méhek aránylag keveset fogyasztanak.

A tavaszi kirepülés alkalmával a meleggivű itatót is fölállítjuk, hogy méheink már kora tavasszal odaszokjanak. A fiasítás fölnevelésére még virágporra is szüksége van a családnak. Ahol ezt kellő mennyiségben nem találnák meg a természetben, egy tálcáról édes paprikát, esetleg pörkölt kukoricalisztet etessünk. Ide is mézzel csalogatjuk a méheket, hogy hamarabb rátaláljanak és odaszokjanak.

A tavasz folyamán gyakran előfordul, különösen estefelé, hogy a méhes körül pihenni leszállott s virágpossal megrakódott méheket egy hűvös szellő megdermeszti és ott pusztulnak el. A földön megdermedt méheket egy dobozba szedjük össze, vigyük be meleg szobába s miután magukhoz tértek, valamely gyengébb családkhoz adjuk be.

Benczédi Márton.

Hogyan helyettesítik a borfogyasztási illetéket?

A földművelésügyi minisztérium törvényjavaslatot készített, amelynek értelmében a szőlőtermelők a jövőben nem fizetnek bortermelési adót. Ehelyett a szőlőtulajdonosok minden hektár szőlőterület után 3000 lej adót fizetnek. Holdanként tehát 1500 lej adó esik a szőlőkre. Az összegből szőlőtermelési alapot létesítenek és ebből a direkttermő szőlők megváltási árát fizetik ki. A fennmaradó összegből szőlőtermelőknek hosszulejártatú kölcsönöket fognak nyújtani.

Hogyan kezeljük a fiatal gyümölcsfák oldalágait?

Fiatal gyümölcsfák alakításánál az oldalágak számának igen nagy fontossága van. Éppen olyan hibának kell minősíteni, ha kevés az oldalág, mintha túl sok van. Előbbi esetben elégtelen — kibaszhatatlan — koronára számíthatunk, utóbbi esetben mindig bajunk lesz a tulsűrű, egyenlőtlen korona és árnyékban hiányosan fejlődő termőrészek miatt. A hiányos, kevés számú oldalágat csak a meglevők visszavágásával és elágaztatásával lehet elszaporítani. Ez rendszeren visszaveti egy-két évre a fát fejlődésében, de legtöbb esetben hiánytalanul sikerül ki-nevelni a megfelelő formát. Nem elegendő csak az oldalágakat visszanyesni és a fővezérvesszőt szabadjára hagyni, mert ebben az esetben nem lesz megfelelő erősségű az új hajtás, hanem a sudár megfelelő kurtításával is segítenünk kell az oldalvesszők megerősödését és biztos elágazódását. Csak miután ez megtörtént, gondolhatunk a következőkre és engedjük szabadon felfelétörni a fővezérvesszőt. A tulsűrű, sok ol-

dalágu fiatal fán jóval egyszerűbb segíteni, mert eredési helyükön többször el kell távolítani a gyengébb, rosszabb állású vesszőket, vagy gallyakat.

Fordítsunk gondot a csirkék etetésére!

Sok gazdasszonytól hallottam — „jaj lelkem, csak úgy ne ültessem kottlót, hogy ép rózsanyiláskor költsön“, mert akkor a csirkék mind elpusztulnak“. Tény, hogy rózsanyiláskor pusztulnak legjobban a kis csirkék. Egyszerű magyarázata ennek az, hogy akkor van általában a legtöbb dolga gazdasszonyainknak s a legkevesebbet törődnek olyan — „semmisséggel“ — mint a csirkék étele, itala. Egyben olyankor már jó meleg szokott lenni. — Mielőtt a mezőre menne gazdasszonyunk, — reggel — ha a tegnapi kevert elfogyott — egy cserépedénybe megcsinálja az egész napra való ételüket csirkéinek s reábizza a gyermekekre. — „Azután adjatok enni a csirkéknek, ott a kevert az ablakban.“ Persze, hogy a nap égető sugarai átmelegítve az edényt, erjedésnek indítják a „kevertet“, melyből alig pár óra múlva, messze érzik a csipős-savanyu szag. Az ilyen étellel táplált csirkéken nem lehet csudálkozni, hogy ép a rózsanyilás idejét választják ki, a gazdasszonyaiktól való, búcsúnélküli elválásra.

Kedves gazdasszonyok! Miért nem orgonanyiláskor esik a nagymérvű csirkehullás? Pedig orgona, csak több nyílik, mint rózsa. S ha a virágnylás befolyásolná a szegény csirkék sorát, — úgy gondolom — valahogy szebb volna, inkább orgonanyiláskor itthagyni ezt a cudar életet. — Több gondot az etetésre, ivóvízre, tisztaságra s akkor, ha mindjárt száz rózsa

is nyílik minden bokron, a csirkék annál jobban örvendenek, gazdasszonyaikkal együtt az életnek — ami mégis csak szép.

—e—s.

PIAC

Drágult a megélhetés!

A hivatalos kimutatás szerint Romániában a megélhetés március hónap folyamán megdrágult. A legnagyobb áremelkedés az élelmiszerek árában tapasztalható. A drágulás összefüggésben áll a nemzetközi eseményekkel.

Szállítási kedvezmény a külföldre eladott búzának.

A vasut igazgatósága a külföldre szállított buza szállítási árának negyedrészt elengedi. Az új intézkedés tulajdonképpen nem jelent előnyt, mert április 10-ig a szállítási díj felét engedték el.

Megállapították a cukorrépa átvételi árát.

A cukorgyárak és a cukorrépatermelők egyesülete között megállapodás jött létre a cukorrépa átvételi árát illetőleg. A folyó évben százezer holdon fognak a gazdák cukorrépatermelni és a gyárak vagononként 7700 lejes áron fogják átvenni a termést. Abban az esetben, hogy ha évközben a cukor ára emelkednék, a cukorrépa árát is drágítani fogják.

Terményárak Sepsiszentgyörgyön.

Búza 440—450, árpa 470—480, vetőzab 500—520, zab 430—440, bükköny 500, kukorica 400—420, lucerna 800—900, fehérpaszuly 900—1000 le, mázsánként.

Terményárak Szatmáron.

Búza 380—390, rozs 260—270, árpa 400, zab 450—460, kukorica 330—335, napraforgó 400—410 le mázsánként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A szeretet iskolájában.

— Nem gerjed haragra. —

A szeretet nem gerjed haragra — állítja a szeretetről az Apostol. Hogyan, hát ez lehetséges? Az eredeti szöveg azon kifejezése, amelyet mi így idézünk, *nem gerjed haragra*, ugyanígy fordul elő ott is, amikor az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvben arról olvasunk, hogy Pál apostol, amikor látta Áthénben a sok bálványszobrot, látta, hogy ez a tudományára büszke város és annak filozófusai mint tévedeznek a hitetlenség, vagy a vakhit szakadécai között és mégis mint hordozzák lelkükben az ismeretlen Isten után való szomjuhozást, „megkeseredék lelkében“. Tehát maga az Apostol is ismerte azt az érzést, amelyről mégis azt mondja, hogy a szeretet nem fér össze vele.

Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a szeretet nem türi meg lelkében állandó lakóul a haragot. A szeretőszívű ember elhatározásában nem engedí befolyásoltatni magát a harag és gyűlölség érzéseitől. Haragudjatok, de ne vétkezzetek — figyelmeztet a Zsoltáíró. Ne menjen le a nap a te haragodban — int a Szentírás bölcse. Azt jelenti ez, hogy a szeretőszívű ember nem őrzi meg egyik napról a másikra az eltelt nap folyamán kapott bántalmakat és keserőségeket, hanem amikor elmondja esti imádságában a mi Urunk szavát: „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek“ — akkor valósággal is igyekszik szívét megtisztítani minden haragtartástól, bosszuszomjtól, hogy megnyilhasson lelke az apostoli tanács előtt: Jóval győzd meg a gonoszt.

Amikor Jézus elbucszott tanítványaitól, így szólott hozzájuk: Uj parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek. Feltették a kérdést, hogy miért mondotta Jézus ujnak a szeretet parancsolatát, hiszen ez a parancsolat nem volt új, ismerte már régen azt az Ószövetség is. A kérdésre nagyon szép feleletet adott egy híres írásmagyarázó, amikor azt mondotta, hogy a mi Urunk Jézus e kijelentésével arra emlékeztette őket, hogy a szeretet parancsa sohasem mulik el, az minden felderülő reggellel, mint éppen azon napnak első és legszebb kötelessége lép előnk.

Nem lehet áldott az a nap, amelyet nem szeretettel küzdünk.

Vannak emberek, akik úgy tudnak haragudni, hogy ha csak eszükbe jut ellenségüknek a neve, keserű gyűlölet tölti be szívüket. Ha reggel munkába indulnak és meglátják ellenségüket, azonnal „haragra gerjednek“ és amint mondani is szokták az ilyen emberek — „egész napjuk elromlott“. Igaz is. Tényleg elromlik munkánk, életünk, ha a harag hatalmának irányítása alá engedjük lelkünket.

A szeretet nem gerjed haragra. A harag is indulat. Csakhogy az a különbség a kettő között, hogy amíg a harag ellenfelének megrontására, megkárosítására, elpusztítására tör, addig a szeretet embertársának felemelésére, segítésére, boldogítására törekszik. Amíg az ember, aki „haragra gerjed“, akkor, amikor ellenfelét meglátja, rögtön arra gondol, hogy miképpen tud ártani ellenségének, hogyan tudja azt kissebbíteni, hát-terbe szorítani, addig az az ember, akinek szívében szeretet van, ellenségével szemben is arra gondol, hogy miképpen tud ellenfelének szívében nemesebb érzéseket ébreszteni, miképpen tudja felébreszteni benne azt a jobb embert, aki a szeretet lelke által megnyitja szívét a tisztább érzések és nemesebb törekvések előtt. Ezért van az, hogy a szerető szívű ember nem gerjed haragra, hanem sokkal inkább arra törekszik, hogy ellenségével szemben megmutassa jóindulatát, segítőkészségét, igazi barátságosságát.

Elismerjük, hogy a szeretetnek e tulajdonsága felülhaladja az ember természetes indultait. Egyszer egy kórházban egy fiatal orvos panaszkodott a kórház igazgató-orvosának a betegek türelmetlensége, szeszélyessége, hálátlansága miatt és azt mondotta, hogy lehetetlen természetes, magátólértetődő, önkéntes szeretettel szeretni az embereket, akik annyi hálátlansággal felelnek a legszeretetteljesebb jóindulatra. E fiatal embernek elkeseredett nyilatkozatára azt mondotta a kórház igazgatója, hogy valóban igaz van, csakhogy egy igazi keresztyén orvosnak nem természetes, hanem természetfeletti sze-

relettel kell szeretnie betegeit. Mit mondott a mi Urunk Jézus? Legyetek tökéletesek, mint a ti Mennyei Atyátok tökéletes, aki felhozza napját, mind a jókra, mind a gonoszokra és esőt ad, mind az igazaknak, mind a hamisaknak földjére.

Ime a forrás, ahonnan szeretetet nyerhetünk. Ime a tökéletes mérték, amely után naponként önvizsgálattal, bűnbánattal, mindig önmagunkat legyőzni igyekvő szent elhatározással igazodnunk kell.

Nem könnyű dolog a szeretet szentséges követelményének betöltése. Egész életünkben csak növendőkek vagyunk a szeretet iskolájában, de

ha naponként veszünk leckét a szeretet isteni tanítómesterétől, a Jézus Krisztustól, aki egyedül szólhatott így az emberekhez: Példát adtam nektek. Amint én szerettelek titeket, ti is akképpen szeressétek egymást, akkor egész életünk egyre áttisztulóbb áldással fogja hirdetni azt, hogy mégis csak lehetséges a természeténél fogva irigy, önző, gyűlölködő emberből átfőrdődni szeretőszívű, jóságban szolgáló emberré aki egyre teljesebben fölültezi a szeretet azon egyik legnehezebben betölthető követelményét, hogy „szeretet nem gerjed haragra“.

Művelődési mozgalmak.

A népért dolgozott és szenvedett.

1799 április 21-én született Tánicsics Mihály, a szegény magyar jobbágyok és munkások érdekeinek nagy védelmezője. Volt idő, amikor a magyar nép-rétegek annyira szerették, hogy népszerűsége vetekedett a Kossuthéval. Élete és munkássága nagymértékben hozzájárult a szegény magyar parasztság és munkásság helyzetének javulásához.

Szegény földműves szülők gyermeke volt. Szülei kézművesnek adták. De a gyermek lelkében olyan nagy volt a művelődés iránti vágy, hogy minden szabadidejét tanulásra, önmaga művelésére fordította. Emiatt nem maradhatott meg a szülei által elgondolt foglalkozásban. Volt pásztor, később beállott eszlédnek. Nemsokára elvégezte a budapesti tanítóképző intézetet és így tanítói állást vállalhatott. Ekkor már irogatott is különböző újságokban. De a tanulást nem hagyta abba. Magánszorgalomból próbált megtanulni nyelveket s csakhamar egészen jól beszélt franciául. Nyughatatlan természete miatt azonban sokáig nem tudott egy helyben maradni s így útrakelt Európa nyugati országai felé. Beutazta Franciaországot s később Angliába is elkerült. Ahol megfordult, mindenütt igyekezett az odavetődött magyar véreit felkeresni és helyzetüket tanulmányozni. Különösképpen érdeklődött a külföldre vándorolt magyar iparosok iránt, akik Franciaországban és Angliában maguknak jó kenyérkeresetet találtak. Tánicsics párisi látogatása alkalmával

az ottani iparosokat egyesületbe tömörítette és a Londonban élők már meglévő egyesületében ismeretterjesztő előadásokat tartott.

Útjából hazatérve, teljes erejével belevetette magát abba a mozgalomba, melynek az volt a célja, hogy az országban a jobbágy-ságot eltöröljék és a szegény népnek a megélhetését, gazdasági és művelődési fejlődését biztosítsák. Mivel ez a mozgalom siker esetén a magyarságot nagyon megerősítette volna, természetes, hogy az ország felett uralkodó osztrákok nem jó szemmel nézték. Kossuthot, Wesselényit bebörtönözték, s így természetesen a nem-nemesi származású Tánicsics sem kerülhetett el sorsát. Könyvei miatt csakhamar elfogták és a budai helyőrség börtönébe zárták.

Elfogatására közvetlenül az adott okot hogy a nép számára kiadott egy könyvet, melyet káté formában írt meg. Ebben a könyvben — mely a magyarországi cenzura miatt egy német városban, Lipszében jelent meg, — Tánicsics követelte a jobbágyság felszabadítását. Sikraszállott az emberi jogokért és a közteher-viselésért, azaz azt kívánta, hogy az országban mindenkit kötelezzenek adófizetésre és hogy mindenki vagyonának megfelelően járuljon hozzá az ország költségeihez. Ezenkívül követelte az általános választói jogot.

A börtönben is tovább dolgozott. Új könyvet írt, mely először csak kéziratban kezdett elterjedni, de azért nagy hatással volt az

ujtásokat sürgetőkre. Ez a könyv később nyomtatásban is megjelent: „Népszava, Istenszava“ cím alatt. Szerzője újból felveti a még jobbágy parasztok sorsának kérdését. A jobbágyok helyzete ugyanis nem volt emberhez méltó. A földesurak földjein dolgoztak és uraik nagyon kihasználták őket. Kötelesek voltak a földesurnak ingyen dolgozni — robotot adni — és ezenkívül saját kiesi földjük terméséből uraik tizedet követeltek. Tánicsics fenti könyvében e szegény és nagyon kihasznált jobbágyság jogait védelmezte. Éles szavakkal követelte a robotmunka és a tized-fizetés (dézsmá) váltságdíj nélküli eltörlését. Földet követelt a nép számára. „Ez a föld a miénk, — írta a földművesek nevében — mi munkáljuk meg és ha a föld (a nemesek) nem akarjátok az igazságot törvényben kimondani, majd a szükségétől kényyszerítve, mi fogjuk kikiáltani.“

Érthető ezután, hogy Tánicsicsot a szegény nép és az ujtásokért lelkesülő fiatalság nagyon szerette. Szeretetének méltó kifejezést is adott 1848 március 15-én. Ezen a napon ugyanis a pesti forradalmat vezető ifjuság a börtönben már két éve synylődő Tánicsicsot kiszabadította és hintóba ültetve, diadalmenetben vitte végig Pest utcáin, ahol a hintót fiatal emberek és polgárok húzták egészen a Nemzeti Színház épületéig. Este pedig a forradalom örömeire rendezett díszelőadáson a közönség újból melegen ünnepelte a börtönből kiszabadult foglyot.

1848 márciusától kezdve egészen a sza-

badágharc végéig Tánicsics nagy tevékenységet fejtett ki a jobbágy-felszabadítás teljessé tétele érdekében. Már április 2-án megindította „Munkások Ujságja“ című hetilapját, melyben erőteljesen harcolt azok ellen, akik sok helyen nem hajtották végre egészen az országgyűlésen megszavazott jobbágy-felszabadítási törvényt. Sok földesúr ugyanis tovább követelte a robotot, vagy pedig a legelők elvételével rövidítette meg a falusiakat. Mindenfelől rengeteg panasz érkezett Tánicsicshoz a földesurak ellen. Midőn Tánicsics panaszokat újságjában leközölte, természetesen egyre több ellenséget szerzett magának. Ő azonban nem tántorodott el a szegény magyar parasztság jogainak védelmezésétől, mert őszintén szerette őket s világosan látta, hogyha panaszait nem hallgatják meg, akkor bizalmatlanokká válnak és nem fognak a vezetőséggel együtt harcolni az osztrákok ellen. Valóban ez a félelme alaposnak bizonyult, mert a nép sok helyen, — elkese- redve a földesurak bánásmódja miatt, — nem támogatta eléggé a szabadságharc ügyét.

A szabadságharc leverése után Tánicsics sokáig bujdosott. Majd kegyelmet kapott, de később újabb könyvei miatt megint bebörtönözték. A börtönből 1867-ben szabadult ki, félig megvakulva. Életének vége felé szörnyű nélkülözésekkel vivódott. 1884-ben halt meg. Kétségtelen, hogy a szegény népnek ebben a korban nem volt nagyobb és őszintébb képviselője, mint e sokat-szenvedett ember.

A tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép“ előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Igyekezék mindeki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalában, Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

Mulafiató

TÉRDRE-BORULVA

Óh, hányszor voltam térdrehullva

Ottárod előtt, Istenem!

És felsoroltam, mit szeretnék

És mennyi mindent adj nekem!

Kértem szerencsét, boldogságot,

Meleg otthont és hű szívet,

Kihez munkámból hazatérjek

És aki énhozzám siet.

Két dolgos kart, mely értem fáraa

'S minden baj ellen átölel, —

Előre visz simább útakra,

— Göröngyön, sáron áttemel.

Két kezet, melybe forrón, lágyan

Belfűrjam a tenyerem

S egy ajkat, kivel megfélezem

A csókom és a kenyerem.

'S Te mind megadtad, amit kértem, —

Bár nem volt rája égi érdem.

De a szívem, jaj, sohse kérte,

Hogy én Neked mit adjak érte?

Mert, lásd, ilyen gyarló az ember:

Csak kérni tud, de adni nem.

Jóságodért a tartozását

Meg nem fizeli senki sem.

Csak térdrehull a te adósod

S kérése újra végtelen:

Bocsásd meg neki azt, hogy ő már

Megint fizetéképtelen!

K. Tóth Lenke.

Bákainé tanácsa.

A tatárjárás idejében élt Gyergyóban egy Bákainé nevű székely asszony, aki messze földön híres volt a táltosságáról. Égiháborút, jégesőt, földindulást, minden nagy veszedelmet megjövendölt előre. Egy vasárnap, mikor a népek jöttek ki a templomból, azt mondja Bákainé:

— Atyafiak, valamit mondanék, ha meghallgatnátok. Ugy tudjátok meg, hogy nem sok idő múlva a mi földünkre is elkerülnek a tatárok. Annyian lesznek, mint a polyva, s amerre járnak, felégetik a falvakat, kardra hányják a férfiakat, rabsziira fűzik az asz-

szonyokat s úgy viszik magukkal nagy Tatárországba. Hallgassatok reám, fogadjátok meg szómat. Mikor látjátok, hogy füstölnek a falvak, minden kaszás ember, aki a réten kaszál, verjen a földbe egy cöveket, tegye rá a kalapját s minden arató az utolsó kévébe, amelyet aratott, vágja bele a sarlóját s arra is tegye rá a kalapot. Ami edényetek van, azt mind dugjátok el a füben, meg a tarlóban. Hát én, mikor ide kerekednek a tatárok, már nem élek, de kikelek a siromból, közéték jövök, meglátom, hogy szavamat fogadtátok-e; akkor majd megmondom, hogy győztök-e vagy elpusztultok?

Jaj Istenem, megrémültek a népek, mert tudták, hogy amit egyszer Bákainé megjövendölt, be is teljesedik. S hát csakugyan nem telt belé egy hét, meghalt Bákainé, s ahogy eltemették, nem telt belé egy hét, látják az emberek, akik a mezőn dolgoztak, hogy füstölnek a falvak mindenfelé. Aki kaszál, cöveket vert a földbe, rátette a kalapját; aki aratott, hamar összekötötte az utolsó kévét, felállította, beléütötte a sarlóját s rátette a kalapját. Asszonyok, gyermekek beszaladtak a faluba, hordották ki, ami edény volt a háznál, azokat mind elrejtették a füben, a tarlóban. A tatárok Szárhegyről nem messze, a Fekete nevű réten táboroztak, aztán egyszerre csak fölkerekedtek s mint valami nagy fekete felleg gomolyogtak elébb, elébb, Gyergyó felé. Szaladtak előttük mindenütt, a szárhegyi székelyek meg sem állottak Gyergyóig, ott a népek mind összeverődtek, a gyergyóiak, a szárhegyiek a kápolna előtt. A férfiaknak fegyver volt a kezökben, az asszonyok és gyermekek letérdeltek és imádkoztak. S im egyszerre csak vágat egy asszony a kápolna felé fekete lovon. Nézik, nézik, ki lehet az. Hát, Uram Teremtőm, Bákainé, a táltos asszony, az vágat feléjük fekete lován, s kiáltja messziről:

— Ne féljeteK, győztetek! — Aztán nirtelen megfordult s elvágatott, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Jönnek a tatárok, nagy üvöltözéssel, rikkolozással, de amint a gyergyói határba érnek, meghökkenve állnak meg. Látják a kaszáló réteken s a búzaföldeken a teméntelen sok kalapot, azt hitték, hogy mind ember áll ottan. Nem tudták: előre menjenek, hátra-e.

mikor ezt a székelyek észrevették, hirtelen a tatárok közé vágta s hullott a tatár, mint kasza nyomán a fűszál. Futott, aki futhatott, de nem is igen futhattak, mert embernek, lónak megakadt a lába a fű közé, a tarló közé dugdosott edényekben, még hirmondónak is alig akadt belőlük, úgy lekaszabolták szegényeket.

Azt a dombot, ahol a székelyek a tatárokat eltemették, még máig is tatárdombnak hívják. A kápolna is megvan, ahol a székelyek összegyülekeztek, de Bákainé nevét sem felejtették el a gyergyóiak, áldják ma is emlékezetét.

Mit tesz a jó iskola?

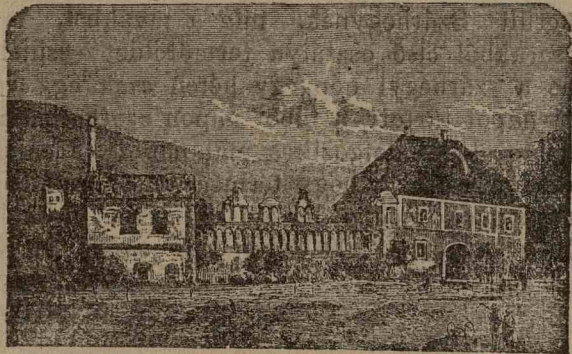
Csikmegye északnyugati lejtőjén Marosfőltől Salamásig Gyergyó völgye húzódik végig. Ebből a hosszukás medencéből bármerre nézzen az ember, feslett zöldruhás, vagy éppen kopasz hegyhullám sorozatot lát.

Valamikor gyönyörű látkepe volt Gyergyó medencéjének a körülvevő sok-sok fenyvesével, ma azonban szomorú jelentést lehetne írni ezekről az erdős magaslatokról. A hegyek megkopaszodása még az időjárást is lényegesen befolyásolja, ami szeszélyével a gazdák régi tapasztalatait áthúzza, s a légköri viszonyokat kinemtapasztalható módon megváltoztatja.

Küzdelmek és áldozatok hazája ez a medence, mert sokkal keményebb életharc folyik benne, mint bárhol egyebütt. Pedig rengeteg értéket tartogatott örök időktől fogva a természet eme gazdag kincstára az itt élő népek számára. Sajnos, néha és némely helyen olyan emberek kezeihez jut ez a közvagyon kezelés, akik azt nem tekintik a nép bevévő falatjául, s így nem is örködnék felette tisztá lelkiismerettel. Pedig lelkiismeretes gazdálkodás mellett sokkal könnyebb és boldogabb életet élhetne ez a szorgalmas, munkás nép, s tartozásait is pontosabban rendezhetné, minden fölösleges végrehajtási izgalmak nélkül. Ehhez azonban szükséges volna, hogy a közvagyon kezelést a nép akaratán nyugvó olyan emberekre bizzák, akik a nép bizalmát teljes mértékben élvezik, s nem csak erkölcsi, hanem anyagi biztosítékokat is nyújtanak a rájuk bízott vagyonkezelés tekintetében.

Gyergyóban — de általában Csik megyében, ahol a fa jelenti a kenyeret, — heves küzdelem folyik a fafronton, de mindenütt kevés sikerrel és az eddigieknél sokkal kisebb jövedelem mellett. Így aztán lassankint át kezdenek térni a szakszerűbb mezőgazdaságra, állatállományaik szaporítására és feljavítására (jelenleg ennél hasznosabb jövedelmi forrás nincs), ami bizonyos mértékig pótolja a fokozatosan esökkenő fakeskedelem hiányát.

Ebben a tekintetben Szárhegy község áll a vezető helyen. Lakossága már az 1500-as években utánozni kezdte a Gróf Lázárak már akkor fejlett gazdálkodását, s jó eredményeket ért el, s egyben a gazdálkodás

A Lázár kastély Szárhegyen.

alapját is megvetette. Később pedig, amikor 1665-ben Lázár István gróf a ferenceseknek zárdahelyet adott és a kolostort föl is építették, a barátok Gyergyó összes falvaiból a jobb családok gyermekeit felvitték oda, s rendes iskolát végeztettek velük.

Ebben az iskolában a többi fontosabb tantárgy mellett a gazdaságtant is szorgalmasan tanították a barátok.

Ez a nevelés később meglátszott a négy fiaiban, de különösen a szárhegyieken (innen többen jártak iskolába) és a községen magán. Az itt végzett 6 elemi felért 4 középosztályos, ami annyira fölemelte a falu színvonalát, hogy vezetőhelyét mai napig is meg tudja tartani.

A harcosabb emberek ma is nagy szeretettel beszélnek a szárhegyi barátok iskolájáról, ahová örömmel mentek gyermek korukban, hogy ott a Ferences atyáktól az írás és olvasáson kívül hasznos dolgokat tanuljanak. Tehát Szárhegy lakossága szerint, a község szellemi és gazdasági fejlődése a ference-

ek zárdafalai közül indult el s ennek köszönhetik szellemi és gazdasági életük emelkedettségét.

Sajgó József birtokossági elnök, mintagazda, kit f. év február 25-én a kolozsvári terménykiállításon krumpli-, árpa-, rozs-magvak kiállításáért nagy aranyéremmel tüntettek ki, Szárhegy gazdasági fejlődéséről és mai helyzetéről a következőket mondja:

— Községünk határa általánosságban jobb minőségű, televényesebb mint a remetei, csomafalvi és ujfalvi, de a szentmiklósival, alfalvival és ditróival szinte édes testvér.

Ha ma különbségeket veszünk észre közöttük, az a talaj feljavításának az eredménye lehet.

Bizony nagy és szorgalmas munkájába került Szárhegynek, míg a tavakból, mocsarokból első osztályu termőföldet csinált, de a szárhegyi nép egy héten csak egy vásárnapot tartott, a többi napon szorgalmasan dolgozott és dolgozik a mai nap is, s ennek eredménye az, hogy terményfelesleggel gazdálkodunk, még pedig évi 150 vagon krumpli, 50 vagon árpa, 100 vagon zab és 250 vagon

takarmány az évi feleslegünk. Községünk 5000 lelket számlál, s azt hiszem, aránylag elég szép eredményt értünk el a gazdaságterén.

Allattenyésztésünk is elég jónak mondható. Szarvasmarháink egytől-egyig fajapaállatoktól származnak, s így minőségileg elsőrendűek. Eladásnál 4—5 ezer lejzel drágábbak darabonként, mint az ugyanakkora nem fajmarhák.

A faluban 17 elsőrendű fajnoka van. Ezek között olyanok is, melyeket egyenesen Svájc-ból hozattunk. Aztán van egy szép lipicai mén és 5 darab különböző fajkan.

Ezek az apaállatok nagy befektetést és annál nagyobb gondozást kívánnak, de minden lépést többszörösen fizetnek vissza. Hogy a szárhegyiek milyen nagy gondot fordítanak apaállataikra, az ujonnan felépített másfél milliós istálló bizonyítja a legjobban.

Bárcsak ennek az élen haladó Szárhegynek sok nemes versenytársa akadna a Székelyföldön!

Vinceffy Sándor

Az angyalok hídja.

Arany Jánosnak van egy szép verse, a „Gyermekek és a szivárvány“. Ez a vers egy gyermekről szól, aki elhitte azt a mesét, hogy a szivárvány az angyalok hídja, azok szoktak rajta a mennyországból le a földre és vissza fel a mennybe sétálgatni. Nemcsak elhitte, hanem ő maga is megpróbálta, hogy feljusson rajta az égbe. Futott tehát, hogy elérje ennek a gyönyörű hidnak a földre lehajló végét. Futott, futott és mikor a fáradságtól már összeesett, akkor sem volt egy lépéssel sem közelebb hozzá.

És futhatna mind máig, vagy akár itéletnapig, akkor sem érné el. Éppen olyan hiábavaló fáradság lenne ez, mintha valaki árnyékától akarna elszaladni. A szivárvány ugyanis éppen úgy, mint az árnyék, nem valami megfogható tárgy, hanem a napsugárnak csak csalóka játéka.

Mindenki tapasztalhatta, hogy szivárványt csak akkor lát, ha előtte esik az eső, háta mögött pedig süt a nap. Ekkor a nap rásüt a lehulló sok millió esőcsepre, s azok visszatükrözik a napsugarat, mint valami pici tükröcskék. Minthogy azonban az esőcseppek gömb alakúak, nem egy-

szerűen tükrözik vissza a napfényt, hanem színesen, mint ahogy a harmatcsepp is különböző színekben ragyog a felkelő nap sugarában. Hogy aztán ezek a különböző színek olyan gyönyörűen ivvé olvadnak, annak bonyolult törvényszerűsége van. Ilyen, de már könnyen tapasztalható törvényszerűség az is, hogy minél közelebb áll a nap a látóhatár széléhez, a szivárványnak annál domborubb íve van.

Áki nem hinné, hogy a szivárvány így képződik, meg is győződhet róla. Könnyen csinálható ő maga is szivárványt. Háttal állva a fényesen sütő napnak, a szájába vett vizet szétporlasztva maga elé fölfelé fujja. Ekkor a lassan lefutó vízporban olyan szép és tökéletes szivárványt lát, hogy jobb se kell. Egészen kicsi ugyan, de olyan közel van hozzá, hogy nem kell utána futni. Ha kinyújtja a kezét, el is érheti, sőt meg is foghatja — a semmit. Egyenesen rá is léphetne és sétálhatna is rajta — ha angyal lenne. Ezzel azonban várjunk még egy kicsit.

Dr. Balogh Ernő

Aproságok • Adomák

A szakács-művészetet tanítják az angol hadseregben.

Egy angliai helységben szakács iskolát építettek és itt az angol hadsereg katona-szakácsait fogják kiképezni. A szakács művészet egyébként az angol hadseregben rendkívül magasfoku, mert a hadsereg tiszteletbeli élelmezési tanácsadója Anglia egyik legkiválóbb vendéglőse. Az angol hadsereg katonái jelenleg is nagyon jó élelmezésben részesülnek, amely a legkényesebb inyenceket is kielégíti.

Tízmillió könyv!

A világ legnagyobb könyvtár-gyűjteménye jelenleg az Észak-amerikai Egyesült Államok fővárosában, Washingtonban van. A washingtoni parlament könyvtára csaknem tízmillió kötetből áll. A francia nemzeti könyvtárban négy és félmillió, az angol nemzeti múzeum könyvtárában pedig közel ötmillió könyvet őriznek.

Utasszállító postagalamb.

Rendkívül érdekes esetről számolnak be az amerikai újságok. Egy Newyorkban betegen fekvő gyermeknek az volt a kívánsága, hogy 20 mérföldre fekvő otthonából hozzák el a Kanáriját. A szállítást olyan módon oldották meg, hogy a Kanarit könnyű kis hálóba csomagolva postagalambra kö-

tötték és az szállította el a gyermekhez a madárkát. Az eset mutatja, hogy még most is, a repülőgép és rádió idejében, fontos szerepet tölthet be a postagalamb.

A legnagyobb óra.

A világ legnagyobb órája a zürichi Szent-Péter templomon van. Az óralap átmérője kilenc méter. Az óra nagymutatója négy méter hosszú, a számjegyek egy méter magasak.

Földalatti várost akarnak építeni Amerikában.

Az Északamerikai Egyesült Államok lakosságát élénken foglalkoztatja a háború és esetleges repülőátadások lehetősége. Egy newyorki építész tervezetet készített földalatti város építésére. A terv szerint a földalatti várost Newyorktól nem messze építenék meg, úgy, hogy semmiféle repülőátadás nem árthatna a város épületeinek és lakóinak. A városnak szórakozóhelyei, diszkertjei és közuti vasutjai volnának. Mesterséges napfényvilágítanak, amelyet alig lehetne megkülönböztetni a természetes napfénytől. Az amerikai dúsgazdagok körében a terv nagyon népszerű és általános érdeklődést váltott ki. A tervezett város helyén nagyon sokan vásároltak telkeket.

Bizonytalan határidő.

A jóhiszemű gazda eladta lovait a furfangos lókupecnek.

— Itt van ötszáz lej előleg — szölt a kupec —, a többi majd megfizetem Szent Habakuk napján.

A gazda beleegyezett. Eltelt már néhány hónap, de a kupec nem akart fizetni. A gazda ügyvédet fogadott és beperelte.

— Hát miért nem fizet? — kérdezte a bíróságot.

— Ugy egyeztünk meg, hogy majd Szent Habakuk napján kifizetem neki.

— De hiszen Szent Habakuk napja nincs is — szölt közbe az ügyvéd — ez nyilvánvaló csalás.

A bíróság végül ötletes ítéletet hozott. Kötelezte a minden zsirral-hájjal megkent lókupecet, hogy a ló vételárát fizesse meg Mindszentek napján. Ugyanis ebben minden szent belefoglaltatik.

Az időjárás.

— Mondd, nálatok mindig esik az eső?

— Nem. Télen hó esik.

Kérdés-felelet.

— Hány ujj van a kabátodnak?

— Kettő.

— Dehogy! Három. Jobb ujj, bal ujj és — hátujja.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

B. A. Oltóviaszot házilag is lehet készíteni a következő módon. Fél kiló gyantát tűzön megolvasztunk. Miután a gyanta megolvadt, 35 deka, tehát körülbelül egy félliter lenmagolajat öntünk hozzá. Ezután levesszük a tűzről és folytonos keverés közben hűlni hagyjuk. Ha kissé kihült, 1-2 deci denaturált szeszt öntünk az anyaghoz és jól összekeverjük. Miután így elkészítettük, jól záró dobozokba rakjuk el, hogy ne keményedjék meg. Az oltóviasz készítése alkalmával legyünk rendkívül óvatosak, mert tűzveszélyes anyagok és így könnyen lángra lobbannak. Ha azonban óvatosan és gondosan járunk el, semmi veszély sem fenyeget és olesón jóminőségű oltóviaszhoz jutunk.

G. F. A bécsi kéknyul nem kényes fajtájú házinyul, azonban hibái is vannak. Az egyik az, hogy nagyon nehéz több darab egymásba, ugyanazon színárnyalatú nyulat tenyészteni, a másik ennél talán még súlyosabb hiba az, hogy idősebb (8-10 hónapos) korára prémje kirozsdásodik, megbarnul. Ugyanezt tapasztaljuk a havanna, alaszka, kékrőt nyulaknál is. Ezeket csakis hideg éghajlatu vidékeken lehet eredményesen tenyészteni, mert nem a nap rozsdásítja ki a szőrméjüket, hanem a meleg.

Z. F. A döntéseket és bujtásokat a következő módon lehet megvédeni a cserebogár csimasz kártételétől. A talajba huzott vesszőrészt kétfelé hasított nád-szába tesszük. Ilyen módon a legfinomabb szövetű és legkényesebb bujtásokat sem tudja a cserebogár csimasz megtámadni. Egyébként minden talajmunka alkalmával gondosan gyűjtsük össze a csimaszokat és etessük meg sertésekkel vagy baromfiakkal.

Szerkesztői üzenetek.

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

P. J. Teremiujfalu. B. F. J-6 Andrásfalva. Id. O. J. Bibar-falva. K. E. Alsósófalva. V. S. Székelyudvarhely.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előző számainkban tudomására adtuk előfizetőinknek, hogy megbízottaink egyes megyékben levő előfizetőinket felkeresik, hogy tőlük a hátrálékos díjakat beszedjék. Ez alkalommal azt is közöljük, hogy nemcsak a hátrálékosokat keresik fel, hanem azokat is, akik f. évre még nem fizettek, mert az

igen gyenge bevételek folytán szükségünk van minden pénzre. Azon községekbe, ahova megbízottaink ez alkalommal nem mehetnek ki, postautalványon felszólítást küldünk ki, s ezen felszólítást azokhoz is kiküldjük, akik f. évre még nem fizettek. Kérjük tehát mindazokat, akikhez ilyen postautalványt küldtünk, hogy sziveskedjenek beküldeni az utalványon feltüntetett összeget, ugyyszintén akiket megbízottaink felkeresnek szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki mind hátrálékaikat, mind a folyó évi előfizetési díjat is.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: N. J. Apatelek 155, B. S. Esztergom 500, Hitsz. Magyarkée 150, F. S. Pankota 155, H. K-né Temesvár 150, Cs. F. Zalatna 150, F. J. Alsósimánd 155, H. P. Simonyifalva 155, B. J. Marosvécs 305, Rk. p. Margitta 150, T. J. Kovászna 365, özv. H. J-né Körösbánya 150, B. J. Marosvécs 150, K. F. Dezsőháza 150 lejt.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár.

Serv. Cenz. C. VI. A. Bun de imprimat.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 28-tól május 8-ig.

1500 kiállító, 9 külföldi állam részvételével. Saját rádióleadó állomás. Divatszínház. Számos ipari és közüzemi külön csoport.

50% utazási kedvezmény.

Érvényes: Magyarországon Budapestre április 18-tól május 8-ig, vissza április 28-tól május 18-ig. A 37 külföldi államban érvényes vasuti és egyéb menetdíjkedvezmények részleteit a vásárigazolvány ismerteti.

Érvényes utlevél és vásárigazolvány felmutatása ellenében vízummentes határátlépés április 18-tól május 8-ig.

A vásárvízum május 18-ig jogosít bárkit magyarországi tartózkodásra. **Vásárigazolvány** egyenként 120 lejért kapható a „Romania” utazási iroda és a **Wagons Lits-Cook** iroda összes fiókjainál.

Gyümölcsstermelés üvegházakban.

Belgiumban nagyon sok gyümölcsöt és zöldséget termelnek üvegházakban. A becslések szerint körülbelül huszonhatezer üvegházban folytatnak ilyen módon való kertészkedést. Az üvegházakban termelt korai gyümölcs és zöldség értéke négyezer millió lejnek megfelelő összegre rug. A legfejlettebb a szőlő üvegházi termelése, mert már több mint egy félévszázad óta művelik a szőlőt üvegházakban. Képünkön egy fűtőcsővel berendezett üvegházat mutatunk be, amelyben dinnyét termelnek.

Ébredő népek.

Ázsia keleti felében hatalmas népek: japánok és kínaiak viaskodása folyik évek óta. A nyugati részeken kis nemzetek most ébrednek hosszas szolgaságukból. Az arabok és perzsák már nagy jelentőségre emelkedtek abban a vetélkedésben, amely az olasz—német s másfelől az angol—francia hatalmi csoportok között megindult. A világháború után az an-

gyományokhoz, de lelkét már a művelődés és előrehaladás után való vágyakozás tölti el. Képünk egy arab jegyespárt ábrázol a Tigris folyó környékéről.

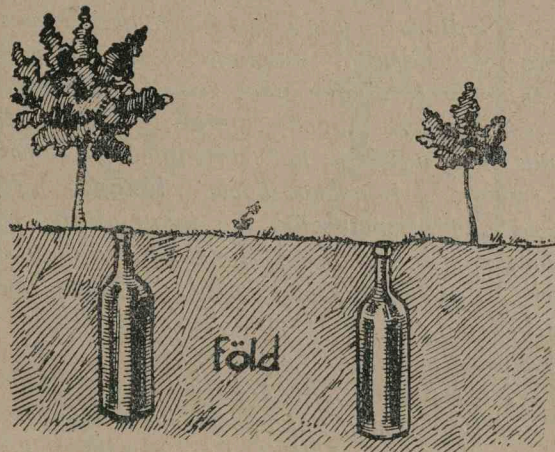

gokok és franciák hajtották befolyásuk alá Ázsia nyugati részének eme népeit. Most a másik csoport is igyekszik rokonérzésüket megnyerni. A kétoldalú befolyás alatt a Tigris és Eufrates vidékén nagy nemzeti megújulás indult meg. Az arab és perzsa ifjuság külső viseletében még ragaszkodik a régi ha-

Tanuld meg!

Zenélő üveg — a vakondok kártétele ellen.

A vakondok káros és hasznos voltáról nagyon sokat vitatkoznak. A mérleg azonban határozottan a vakondok javára billen, mert

a kutatók, a gyakorlati gazdák és kertészek nagyobb része azt vallja, hogy a vakondok rendőri munkát végez a kertben, mert nagyon sok kártevőt semmisít meg.

A vakondokat tehát nem szabad irtani, csupán elriasztásáról kell gondoskodni. Erre

Akik tanácsot akarnak,
A Magyar Nép-nek írjanak.
Ez a magyar ember lapja,
Örül, aki kézhez kapja.

nézve nagyon sokféle mód ismeretes. Petróleumot, kátrányt, kárbidot, vagy más bűzös anyagokat öntenek a vakondok járatába, hogy ezzel elriasszák vadászterületéről. Ujabban németországi kertészek egészen különös módon védekeznek sikerrel a vakondok kártétele ellen. A földbe üvegeket ásnak be olyan mélyen, hogy az üvegeknek csak éppen a szájuk álljon ki a föld színén. A talaj felszínén áramló levegő hangokat csal ki az üvegekből és ezek elriasztják a vakondokat szokott vadászterületétől. Ez az eljárás kertészetekben vagy faiskolákban nagyobb területen is könnyen alkalmazható és segítségével elriasztjuk a vakondokat anélkül, hogy elpusztítanók.

Hogyan etetjük a kotlót?

A kotlónak, amíg a tojásokon ül, annyi kukoricát adjunk, amennyit meg bír enni. A tojásokról minden nap, reggel, de mindig ugyanabban az időben, vegyük le a kotlót s tegyük ki az udvarra, hol egynegyed ($\frac{1}{4}$) óráig maradjon. A tojásokat közben, langyos meleg vízzel megpermetezzük. Ne takarjuk be nagyon, mert azoknak is szükségük van szellőzésre. Legjobb be sem takarni, de akkor, csak mielőtt a kotló visszaülne, permetezzük be a tojásokat, mert így nem lesz nagy a hőelvonás. Ne tegyünk soha 17—19 tojásnál többet egy kotló alá, még akkor sem, ha a szomszéd-asszonyé 25-öt is költött. Egy olcsóbb pohárban, a költő láda, kosár szalmája közé beállítva, állandóan friss víz legyen a kotló előtt, mert így bármikor ihatik s ezzel megakadályozzuk az esetleges tojás-ivást, ami elég kellemetlen, amint azt asszonyaink tudják.

Hogyan használjuk fel a maradék szappant?

A kis darab maradék szappanoknak rendesen az a sorsuk, hogy elkallódnak. Pedig a maradékszappan is kitünően felhasználható szappankocsonya készítésére. Ha elegendő mennyiségű szappanmaradékunk van, vadaljuk fel minél apróbbra és főzzük fel szódás vízben. Addig forraljuk, amíg az oldat teljesen fehérré válik, azután pedig hagyjuk kihűlni. A szappankocsonya hónapokig eltartható. Mosásnál, mosogatásnál egy kanálnyi feloldunk belőle a vízben és ezáltal a mosogatást, vagy mosást sokkal tökéletesebbé tehetjük.

Szép biztatás.

— Rózsikám, én érted a világ végére is elmennék!

— Az is szép, de még szebb volna, ha a kedvemért ott is maradnál.